

یک چیزهایی هم هست که نیازهای آینده است؛ اینها را خیلی‌ها تشخیص میدهند و انجام میدهند، بعضی‌ها هم غفلت میکنند. مراد من از این نیازهای مربوط به آینده نیازهایی است که اگر شما امروز به فکر نیفتید و برایش کاری انجام ندهید، فردا در خواهید ماند؛ یعنی فردا گیر میکنید؛ اگر امروز به فکرش نباشید، فردا مشکل برای شما درست میشود... مسئلهی فرزندآوری و تکثیر نسل که من این همه روی آن تأکید میکنم، از این قبیل است. مسئلهی فرزندآوری را اگر چنانچه برایش فکر نکنیم، پانزده سال دیگر، بیست سال دیگر، دیر خواهد بود. ۱۴۰۰/۱۱/۲۸

گزارش روز

مرز جدید آستارا به زودی فعال می‌شود

در شرایطی که محدودیت در مسیرهای دریایی جنوبی، اهمیت تنوع بخشی به مبادی ورود و خروج کالا را بیش از گذشته نمایان کرده است، مرزهای زمینی و بنادر شمالی کشورمان می‌توانند بخشی از بار تجارت خارجی را بر عهده بگیرند. در این میان، آستارا به دلیل موقعیت جغرافیایی و اتصال هم‌زمان به جمهوری آذربایجان، قفقاز و مسیرهای منتهی به روسیه، یکی از مهم‌ترین نقاط شبکه تجارت شمال کشور محسوب می‌شود؛ ظرفیتی که توسعه آن می‌تواند وابستگی تجارت کشورمان به تعداد محدودی از مبادی ورودی و خروجی را کاهش دهد.

استاندار گیلان با اشاره به جایگاه این مرز اعلام کرده که آستارا در پنج ماه نخست امسال در واردات رتبه سوم، صادرات رتبه چهارم و ترانزیت رتبه پنجم کشور را داشته است. به گفته وی، مرز جدید آستارا نیز به زودی فعال خواهد شد و این موضوع می‌تواند ظرفیت مبادلات تجاری منطقه را افزایش دهد. عملکرد فعلی مرز آستارا نیز نشان می‌دهد این گذرگاه از ظرفیت عملیاتی قابل توجهی برخوردار است؛ تردد ناوگان باری در این مرز روان بوده و در یک روز، ۲۰۰ دستگاه کامیون از آن عبور کرده‌اند.

این ظرفیت در شرایط عادی اهمیت دارد، اما در وضعیت فعلی تجارت خارجی کشورمان، توسعه آن یک ضرورت راهبردی محسوب می‌شود. ایجاد پایانه‌های مناسب، افزایش ظرفیت خطوط ریلی و جاده‌ای، توسعه تجهیزات تخلیه و بارگیری و تسهیل فرآیندهای گمرکی می‌تواند توان آستارا برای پذیرش بار بیشتر را افزایش دهد. از سوی دیگر، افزایش استفاده از بنادر دریای کاسپین می‌تواند در کنار مرز زمینی آستارا، یک شبکه مکمل برای تجارت خارجی ایجاد کند. ورود حدود یک‌هزار و ۷۰۰ کانتینر از مسیر بنادر کاسپین به گیلان طی پنج ماه گذشته، در حالی که در برخی سال‌های گذشته کل ورود کانتینر از این مسیر حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ کانتینر بوده است، نشان‌دهنده ظرفیت بالای این مسیرهاست.

تجربه جنگ تحمیلی و محاصره دریایی، یک پیام روشن برای سیاست تجاری و حمل‌ونقلی کشورمان دارد؛ امنیت تجارت تنها با افزایش ظرفیت یک بندر یا مرز تأمین نمی‌شود، بلکه باید شبکه‌ای از مسیرهای متنوع و مکمل در اختیار صاحبان کالا قرار گیرد. آستارا می‌تواند یکی از محورهای این شبکه باشد؛ مسیری که از یک سو کشورمان را به قفقاز و روسیه متصل می‌کند و از سوی دیگر، با توسعه بنادر خزر و حمل‌ونقل ترکیبی، امکان انتقال بخشی از بار تجارت خارجی به شمال کشور را فراهم می‌سازد. اگر زیرساخت‌های آستارا و سایر مرزهای مهم کشورمان از امروز توسعه پیدا کنند، در برابر اختلال در هر یک از مسیرهای تجاری، گزینه‌های بیشتری برای ادامه تجارت خواهیم داشت و می‌توانیم از موقعیت جغرافیایی خود برای افزایش ترانزیت، صادرات و امنیت زنجیره تأمین بهره بیشتری ببریم.

[علی محمدی]

خبر ویژه

آمریکا ناچار به پذیرش واقعیت‌های جدید می‌شود

محمد المصري، استاد مؤسسه تحصیلات تکمیلی دوحه، در گفت‌وگو با الجزیره با بیان اینکه واشنگتن با وجود به کارگیری تمام توان نظامی خود نتوانسته تردد کشتی‌ها در تنگه هرمز را به حالت عادی بازگرداند، گفت که در صورت تداوم این وضعیت، آمریکا ناچار به پذیرش واقعیت‌های جدید میدانی خواهد شد. المصري تأکید کرد که اعتبار قدرت نظامی آمریکا در سطح بین‌المللی پس از حمله این کشور به ایران در ماه فوریه (اسفند) به شدت آسیب دیده است و گفت: «اعتبار آمریکا در جریان این جنگ به طور جبران‌ناپذیری آسیب دیده و در این خصوص هیچ تردیدی وجود ندارد.» او همچنین ادعاهای ترامپ درباره تردد نفتکش‌ها از تنگه هرمز را زیر سؤال برد و اظهار کرد: «در نهایت، داده‌های ردیابی واقعیت را نشان می‌دهند مبنی بر این که تعداد کشتی‌هایی که از این تنگه عبور می‌کنند بسیار اندک است.» این کارشناس افزود: «با وجود اینکه آمریکا تمام توان خود را برای عبورهای شبانه و محرمانه به کار گرفته، نتوانسته تردد کشتی‌ها را حتی به نزدیک سطح عادی برساند.» المصري پیش‌بینی کرد که در مقطعی کار به نقطه تعیین تکلیف خواهد رسید و افزود: «یا ایرانی‌ها شرایط آمریکا را می‌پذیرند — که به نظر من بسیار بعید است — یا آمریکا مجبور خواهد شد برخی از این واقعیت‌های جدید میدانی را بپذیرد.»

حرف روز جنگی که ظرفیت‌های ایران را آشکار کرد

جنگ و فشارهای چندلایه دشمنان علیه جمهوری اسلامی ایران، در کنار همه هزینه‌ها و دشواری‌های خود، یک واقعیت مهم را آشکار کرده است و آن اینکه ایران امروز از مجموعه‌ای از ظرفیت‌های راهبردی برخوردار است که می‌تواند پایه قدرت ملی در دهه‌های آینده باشد. توان دفاعی و موشکی، نیروی انسانی متخصص، موقعیت ممتاز جغرافیایی، ظرفیت‌های علمی و فناوری و عمق نفوذ منطقه‌ای، مجموعه‌ای از مؤلفه‌هایی هستند که در صورت پیوند مؤثر با اقتصاد و مدیریت کشور، می‌توانند قدرت کشورمان را از سطح بازدارندگی به مرحله قدرت‌سازی پایدار ارتقا دهند.

در سال‌های اخیر جمهوری اسلامی در حوزه دفاعی توانسته ساختاری متکی بر ظرفیت‌های داخلی ایجاد کند. توسعه توان موشکی، پهنپادی، پدافندی و اطلاعاتی، نتیجه سرمایه‌گذاری بر دانش و نیروی انسانی ایرانی است؛ ظرفیتی که در شرایط فشار خارجی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. امروز بخش مهمی از معادلات امنیتی منطقه بدون در نظر گرفتن توان دفاعی ایران قابل تحلیل نیست و همین مسئله نشان‌دهنده جایگاه بازدارندگی کشور است.

با این حال، قدرت دفاعی زمانی می‌تواند به یک قدرت ملی همه‌جانبه تبدیل شود که دستاوردهای آن با سایر بخش‌های کشور پیوند بخورد. اقتصاد، علم، فناوری، زیرساخت، حکمرانی و سرمایه اجتماعی، حلقه‌های مکمل این زنجیره هستند. در این مسیر، بهبود برخی فرآیندهای مدیریتی و اقتصادی ضرورتی طبیعی برای استفاده بهتر از ظرفیت‌های موجود است؛ مسئله‌ای که می‌توان آن را فرصتی برای افزایش کارآمدی و تقویت توان داخلی دانست.

از سوی دیگر، موقعیت ژئوپلیتیکی ایران یک مزیت کم‌نظیر است. قرار گرفتن کشور در چهارراه انرژی و مسیرهای مهم ارتباطی، دسترسی به آب‌های آزاد و همجواری با مناطق مهم آسیای غربی و آسیای مرکزی، ظرفیت‌هایی هستند که می‌توانند در طراحی یک راهبرد اقتصادی و سیاسی بلندمدت مورد استفاده قرار گیرند. ایران همچنین از نیروی انسانی جوان و تحصیل‌کرده‌ای برخوردار است که در حوزه‌های مختلف علمی و فناوری توانمندی خود را نشان داده‌اند.

مسئله اصلی در مرحله پیش‌رو، چگونگی تبدیل این ظرفیت‌های پراکنده به یک منظومه منسجم قدرت است. اگر توان دفاعی، ظرفیت علمی، موقعیت جغرافیایی، منابع طبیعی و سرمایه انسانی در یک برنامه ملی به هم متصل شوند، ایران می‌تواند از تجربه فشارها و درگیری‌های سال‌های اخیر برای ساختن آینده‌ای قدرتمندتر استفاده کند.

باید به این نکته توجه کرد که فشار خارجی لزوماً به تضعیف ظرفیت‌های یک کشور منجر نمی‌شود؛ گاهی می‌تواند ضرورت اتکا به توان داخلی و بازآرایی منابع ملی را آشکارتر کند. ایران اکنون مجموعه‌ای از سرمایه‌های راهبردی در اختیار دارد و مهم‌ترین گام، تبدیل این سرمایه‌ها به قدرتی پایدار، مولد و اثرگذار در سطح منطقه و جهان است.

[عبدالحسین آزاد]

سیاست سیستماتیک رژیم صهیونی برای سرکوب حقیقت

بلشکه اسیران فلسطینی اعلام کرد که شمار روزنامهنگاران بازداشت شده در زندان‌های رژیم صهیونی به ۳۷ نفر رسیده است که همگی آنها از زمان آغاز جنگ نسل کشی در نور غزه در اکتبر ۲۰۲۳ میلادی بازداشت شدند و رژیم صهیونی همچنان از طریق بازداشت، صدور احکام ناعادلانه حبس انفرادی و پیگرد به دلیل فعالیت روزنامهنگاری و آزادی عقیده و بیان، روزنامهنگاران فلسطینی را هدف قرار می‌دهد به گفته این بلشکه معاذ عمارنه و صبری جبرین دو روزنامهنگاری هستند که اخیراً بازداشت شدند و ارتش رژیم صهیونی پنجشنبه گذشته پس از یورش به منازل آنها در بیت‌لحم در جنوب کرانه باختری، آنها را بازداشت کرد بلشکه اسیران فلسطین افزود که عمارنه از برجسته‌ترین روزنامهنگاران فلسطینی به‌شمار می‌رود که بارها هدف قتل‌مقتل مقلبت رژیم قرار گرفته و این سومین باری است که بازداشت می‌شود در خصوص احکام صادره علیه روزنامهنگاران با اتهام «تحریک» این بلشکه به پرونده محمود فطاططه، روزنامهنگار و نویسنده فلسطینی، اشاره کرد که به ۴۸ ماه حبس محکوم شده و این یکی از سنگین‌ترین احکام صادره در پرونده‌های «تحریک» محسوب می‌شود این نهاد فلسطینی اظهار داشت که این احکام نشان‌دهنده سطح تشدید استفاده از این اتهام علیه روزنامهنگاران است و علاوه بر آن، از «بازداشت اداری» نیز علیه آنان بدون تفهیم اتهام یا محاکمه و به پهنه وجود «پرونده سری» استفاده می‌شود بلشکه اسیران فلسطینی تأکید کرد که سلول انفرادی، گرسنگی دلدن، محرومیت از درمان، شرایط سخت بازداشت و آزار جنسی به ابزارهایی در چارچوب سیاست‌های سرکوب سیستماتیک علیه روزنامهنگاران تبدیل شده است و از نهادهای حقوق‌ بشری بین‌المللی خواست تا مسئولیت‌های خود را بپذیرند و برای تضمین حمایت از روزنامهنگاران فلسطینی و پایان دلدن به سیاست‌های رژیم تلاش کنند

پاسخ کره شمالی به رزمایش آمریکا با موشک‌های کرور و بالستیک

خبرگزاری رسمی کره شمالی (KCNA) از برگزاری رزمایش ارتش این کشور با استفاده از موشک‌های کرور راهبردی و موشک‌های بالستیک تاکتیکی یک روز پس از پایان رزمایش مشترک آمریکا با ژاپن و کره جنوبی خبر داد و اعلام کرد که ارتش خلق کره یک رزمایش مشترک با مشارکت نیروهای توپخانه دوربرد و موشکی برگزار کرده است بر اساس این گزارش، این رزمایش‌ها در تاریخ ۱۲ سپتامبر (۲۱ شهریور) برگزار شد و پنج یگان توپخانه و موشکی کره شمالی در آن شرکت داشتند و در این رزمایش همچنین از پهنه‌های تهاجمی و سلسله‌های پرتاب چندگانه راکت با کالیبر بزرگ مجهز به مهمات ترموپلریک استفاده شده است فرماندهی این رزمایش‌ها را مارشل پاک جونگ چون، نایب رئیس کمیسیون نظامی مرکزی حزب کارگران کره و سرلشکر ریو چنگ سون، رئیس اداره توپخانه ستاد کل ارتش خلق کره بر عهده داشتند و خبرگزاری مرکزی کره اعلام کرد که تملی سلسله‌های تهاجمی شرکت‌کننده در این رزمایش، اهداف تعیین شده خود را به‌طور همزمان و با دقت ۱۰۰ درصد مورد اصابت قرار دادند ستاد مشترک کره جنوبی نیز روز شنبه از شلیک چندین موشک بالستیک به سمت دریای ژاپن خبر داده بود و بر اساس این گزارش، تنها یک روز پس از پایان رزمایش نظامی سه‌جانبه کره جنوبی، آمریکا و ژاپن موسوم به رزمایش «لبه آزادی» کره شمالی روز شنبه چندین موشک بالستیک به سمت دریا شلیک کرد این اقدام پیونگ‌یونگ در حالی انجام می‌شود که تنش‌ها در شبه‌جزیره کره در پی افزایش رزمایش‌های نظامی آمریکا و متحدانش در منطقه و همچنین توسعه برنامه موشکی و هسته‌ای کره شمالی، به بالاترین سطح خود در سال‌های اخیر رسیده است و تحلیلگران معتقدند که این رزمایش‌ها پیام روشنی به واشنگتن و متحدانش در مورد توألمندی نظامی پیونگ‌یونگ و آمادگی این کشور برای پاسخ به هر گونه تهدید است.

اتلاف قدرت‌های لیبرال علیه نظم ترامپ

دولت کانادا در راستای رویکرد خود برای فاصله گرفتن از آمریکا، در حال مذاکره با اتحادیه اروپا برای مشارکت در وام ۹۰ میلیارد یورویی این اتحادیه به اوکراین است؛ اقدامی که در چارچوب تلاش‌های مارک کارنی، نخست‌وزیر کانادا، برای تقویت روابط با اروپا و کاهش وابستگی به آمریکا انجام می‌شود. به گزارش فایننشال تایمز، اتاوا و بروکسل امیدوارند پیش از نشست اتحادیه اروپا در مونترال در اواخر اکتبر، درباره میزان مشارکت کانادا در این وام به توافق برسند و انگلیس تنها کشور غیر عضو اتحادیه اروپاست که تاکنون در این طرح مشارکت کرده است. کارنی قرار است هفته جاری در راستای تلاش‌های خود برای کاهش وابستگی به آمریکا با رهبران اروپایی دیدار کند. کانادا پیش‌تر ۶۰۵ میلیارد دلار کانادا کمک نظامی به اوکراین اختصاص داده و اخیراً نیز توافق‌نامه «شراکت ۱۰۰ ساله» با کی‌یف امضا کرده است و اوکراین در سال آینده با کسری بودجه ناشی از افزایش هزینه‌های جنگ با روسیه روبه‌رو خواهد بود. کارنی همچنین در تلاش است همکاری‌های اقتصادی و تجاری کانادا با اتحادیه اروپا را گسترش دهد و پیوستن به شبکه ابرایانه‌ای اروپا، همکاری در حوزه هوش مصنوعی و امضای توافق تجارت دیجیتال از دیگر محورهای مذاکرات دو طرف است. این تحولات در حالی رخ می‌دهد که روابط کانادا و آمریکا، به‌ویژه در حوزه تجارت، با تنش روبه‌رو شده است و کارنی پیش‌تر در واکنش به اختلافات تجاری با واشنگتن گفته بود: «وقتی به شما حمله می‌شود، در جنگ هستید؛ و به ما حمله شده است» تنش میان واشنگتن و اتاوا بعد از اقدام ترامپ در تغییر نام دریاچه انتاریو به دریاچه آمریکا به تنش سیاسی و دیپلماتیک نیز کشیده شده است.

▲ حسن هانی‌زاده، کارشناس مسائل بین‌الملل، با اشاره به اجلاس بریکس و حضور ایران گفت: «افزایش همکاری میان کشورهای عضو بریکس می‌تواند به شکل‌گیری یک قطب‌بندی اقتصادی جدید در جهان، در برابر ساختارهای تحت سلطه غرب منجر شود». وی افزود: «کشورهای عضو بریکس و شانگهای بخش قابل‌توجهی از اقتصاد جهان را در اختیار دارند و گسترش تعاملات می‌تواند آمریکا را با چالش مواجه کند». هانی‌زاده تصریح کرد: «حرکت به سمت سازوکارهای مالی و ارز مشترک می‌تواند به کاهش وابستگی به دلار و کاهش هژمونی اقتصادی آمریکا منجر شود». وی تأکید کرد اجلاس بریکس می‌تواند در کاهش آثار تحریم‌ها علیه ایران مؤثر باشد.

▲ تریتا پارسی، معاون اندیشکده کوئینسی، گفت: «تنها حدود ۲ درصد از نیروهای نظامی حاضر در میدان به طور کامل از جنگ با ایران حمایت می‌کنند، در حالی که ۶۰ درصد آنان با این جنگ مخالفند». وی این میزان مخالفت را «تکان‌دهنده» توصیف کرد. به گفته پارسی، بسیاری از نظامیان آمریکایی هدف راهبردی عملیات علیه ایران را درک نمی‌کنند و این مسئله از طریق شوخی‌های طعنه‌آمیز و پرسش‌های بی‌پاسخ درباره هدف مأموریت‌ها مطرح می‌شود.

▲ رسانه‌های عراقی از حمله موشکی به مواضع گروه‌های جدایی‌طلب در سلیمانیه در منطقه کردستان عراق خبر دادند. این رسانه‌ها همچنین از شنیده شدن صدای انفجارهایی در حلبچه، شهرآزور و زرغوزه در کردستان عراق خبر دادند. این حملات در ادامه عملیات‌های اخیر علیه مواضع گروهک‌های تروریستی جدایی‌طلب ضدایرانی در اقلیم کردستان عراق صورت می‌گیرد. پیش‌تر نیز مقر این گروه‌ها در اربیل و سلیمانیه هدف حملات قرار گرفته بود.

▲ انور ابراهیم، نخست‌وزیر مالزی، در مصاحبه با ان‌دی‌تی‌وی هند گفت: «بسیاری از کشورها از بیان واقعیت آغاز جنگ با ایران خودداری می‌کنند». وی تأکید کرد بررسی درگیری باید با توجه به تجاوز اولیه آمریکا و رژیم صهیونی آغاز شود. ابراهیم تصریح کرد: «توقف خشونت اهمیت دارد، اما باید عدالت نیز برقرار شود». وی افزود: «توقف درگیری‌ها باید شامل اقدامات خشونت‌آمیز باشد، اما در کنار آن باید علت آغاز جنگ و نخستین استفاده از زور نیز بررسی شود».

▲ ایلان ماسک بار دیگر درباره خطرات هوش مصنوعی هشدار داد و گفت: «هوش مصنوعی می‌تواند از سلاح هسته‌ای خطرناک‌تر باشد». وی یادآور شد که ۱۲ سال پیش نیز نسبت به خطرناک‌تر بودن این فناوری از سلاح‌های هسته‌ای هشدار داده بود. وی هشدار داد که توسعه کنترل‌نشده این فناوری می‌تواند تهدیدی جدی برای بشریت باشد.